

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 37 af 12. september 1994 om fåreholderuddannelsen

I medfør af § 1, stk. 3, i landstingsforordning nr. 16 af 28. oktober 1993 om erhvervsuddannelse, uddannelsesstøtte og erhvervsvejledning fastsættes:

Kapitel 1.

Formål, varighed og struktur

§ 1. Formålet med uddannelsen som fåreholder er, at eleven gennem skoleundervisning og praktikuddannelse bibringes grundlæggende forståelse for og færdigheder inden for fåreholdererhvervet, således at eleven kvalificeres til at virke som medarbejder ved et fåreholdersted. Uddannelsen har endvidere til formål at forberede eleven til at virke som leder af et fåreholdersted.

§ 2. Uddannelsen varer 3 år og består af et sammenhængende forløb af teori- og praktikuddannelse i forholdet ca. 2:3.

Stk. 2. Teoriuddannelsen foregår på en skole, som er godkendt af Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Forskning.

§ 3. Brancheudvalget kan, efter indstilling fra skolens leder, meddele orlov, når særlige forhold taler derfor. Ved særlige forhold forstås eksempelvis, at eleven:

- 1) på grund af sygdom ikke kan følge uddannelsen,
- 2) på grund af sygdom på familiens fåreholdersted er nødsaget til at afbryde uddannelsen eller
- 3) ønsker at forlænge sit ophold på fåreholdersteder i Norge eller Island.

Stk. 2. Orlov givet efter stk. 1, nr. 3, kan kun gives i op til et år.

§ 4. Brancheudvalget for landbrugsområdet er brancheudvalg for uddannelsen som fåreholder.

Kapitel 2.

Optagelsesbetingelser

§ 5. Til uddannelsen kan optages personer, der

- 1) er fyldt 18 år ved uddannelsens start,
- 2) er i god fysisk form,
- 3) har gode kundskaber i grønlandsk og regning, og
- 4) har bestået optagelsesprøven.

Stk. 2. Optagelsesprøven, der er af ca. en uges varighed, tilrettelægges af skolen og skal vise, om ansøgerne har tilstrækkelige almene færdigheder til at kunne følge uddannelsens teoretiske og praktiske undervisning.

§ 6. Der kan højst optages 6 elever om året.

Stk. 2. Hvis mere end 6 ansøgere består optagelsesprøven vælger brancheudvalget, efter indstilling fra skolens leder, de 6 bedst egnede ansøgere. Udvælgelsen skal ske ud fra et samlet skøn over ansøgernes faglige kvalifikationer, ansøgernes motivation for at gennemføre uddannelsen, samt forventede jobmuligheder efter endt uddannelse.

Kapitel 3.

Uddannelsens indhold

§ 7. Teoriundervisningen i husdyrbrugsfag omfatter ca. 215 lektioner, der som hovedregel fordeles på følgende måde:

1)	Fårets fysiologi, anatomi og adfærd	20 lektioner.
2)	Fårets reproduktion og avl	40 lektioner.
3)	Pasning af dyr	20 lektioner.
4)	Foder og fodringslære	70 lektioner.
5)	Sygdomslære og hygiejne	15 lektioner.
6)	Stalde	20 lektioner.
7)	Behandling af fårets kødprodukter	10 lektioner.
8)	Uld	10 lektioner.
9)	Hestepasning	10 lektioner.

Stk. 2. Formålet med undervisningen i husdyrbrugsfag er:

- 1) I faget fårets fysiologi, anatomi og adfærd, at eleven erhverver sig kendskab til fårets historie, skelet, muskler, organer og adfærd, herunder viden om samling af får, læmning og fodring.
- 2) I faget fårets reproduktion og avl, at eleven gennem kendskab til genetik, avisregistrering, avlsmål og udvælgelsesmetoder opnår forståelse for avlsarbejdets betydning.
- 3) I faget pasning af dyr, at eleven lærer om klipning, græsning, samling, bedækning, læmning, og hygiejne.
- 4) I faget foder og fodringslære, at eleven gennem kendskab til næringsstoffer og deres omsætning, fodermidler og dyrs næringsbehov får grundlæggende forståelse for fodringsplanlægning og -økonomi.
- 5) I faget sygdomslære og hygiejne, at give en bred forståelse for de almindeligt forekommende sygdomme hos fåret, så eleven ved god hygiejne, sygdomsforebyggelse, og anvendelse af lægemidler kan sikre og opretholde en sund fårebesætning.
- 6) I faget stalde, at eleven erhverver sig kendskab til staldbygning, herunder staldindretning og -installationer, forskellige staldtyper, samt økonomiske forhold i forbindelse med eksempelvis udskiftning, reovering og vedligeholdelse.
- 7) I faget behandling af fårets kødprodukter, at eleven opøves i at slagte får, samt opskære og konservere kød med videre.

8) I faget uld, at eleven lærer om klippingens indvirkning på får og at eleven får kendskab til sortering, bearbejdning og opbygning af uld. Endvidere, at eleven lærer om de økonomiske forhold ved uldproduktion.

9) I faget hestepasning, at eleven opøves i hestens fodring, græsning, pleje og anvendelse.

§ 8. Teoriundervisningen i markbrugsfag omfatter ca. 170 lektioner, der som hovedregel fordeles på følgende måde:

1)	Kulturplanter	20 lektioner.
2)	ordbundslære	10 lektioner.
3)	Skadevoldere	15 lektioner.
4)	Gødningslære	35 lektioner.
5)	Dyrkning	60 lektioner.
6)	Havebrug	30 lektioner.

Stk. 2. Formålet med undervisningen i markbrugsfag er:

1) I faget kulturplanter, at eleven får kendskab til planternes morfologi og fysiologi, samt at eleven lærer om kulturgræsser og andre afgrøder, som er af betydning for fåreholdererhvervet.

2) I faget jordbundslære, at give eleven viden om næringsstoffer og struktur i jordbunden.

3) I faget skadevoldere, at eleven får kendskab til skadedyr, ukrudt og sygdomme, samt lærer om principper for bekæmpelse af skadevoldere.

4) I faget gødningslære, at eleven gennem viden om planternes behov for næringsstoffer, udbyttereaktioner og mangelssymptomer opnår forståelse for en hensigtsmæssig udnyttelse af forskellige gødningstyper, og at eleven får kendskab til gødskning af marker, samt økonomi i relation hertil.

5) I faget dyrkning, at eleven opøves i såbedstilberedning, markpleje, høst og styring af opdyrkede arealer.

6) I faget havebrug, at eleven får kendskab til teorien, samt lærer de grundlæggende principper for dyrkning af haveplanter.

§ 9. Teoriundervisningen i driftsledelses- og økonomifag omfatter ca. 435 lektioner, der som hovedregel fordeles på følgende måde:

1)	Driftsledelse	155 lektioner.
2)	Konsulentvirksomhed	25 lektioner.
3)	Forsøgslære	30 lektioner.
4)	Økonomi	120 lektioner.
5)	Repetition og eksamen	105 lektioner.

Stk. 2. Formålet med undervisningen i driftsledelses- og økonomifag er:

- 1) I faget driftsledelse, at eleven opnår viden om regler i forhold til fåreholdererhvervet, administration og planlægning ved et fåreholdersted, samt at eleven, via udarbejdelsen af et helhedsorienteret speciale, jf. § 16, gives forudsætninger for at medvirke til at udvikle et fåreholdersted og fåreholdererhvervet som helhed.
- 2) I faget konsulentvirksomhed, at eleven opnår forståelse for konsulentvirksomhedens betydning for den enkelte fåreholder.
- 3) I faget forsøgslære, at eleven lærer de grundliggende principper i praktisk udførelse af forsøg, får kendskab til databearbejdning, samt får forståelse for forsøgsarbejdets betydning for rådgivningen og heraf afledt den praktiske drift i fåreavlen.
- 4) I økonomifag, at eleven gives en grundig indførelse i regnskabslære og driftsøkonomi samt forståelse for budgetlægning, og at eleven får kendskab til finansiering og støtteordninger.

§ 10. Teoriundervisningen i grundfag omfatter ca. 210 lektioner, der som hovedregel fordeles på følgende måde:

1)	Kemi	40 lektioner.
2)	Grønlandsk	30 lektioner.
3)	Regning	30 lektioner.
4)	Samfundsfag	30 lektioner.
5)	Førstehjælp	24 lektioner.
6)	Arbejdsfag og ergonomi	20 lektioner.
7)	Introduktion og optagelsesprøve	36 lektioner.

Stk. 2. Formålet i undervisningen i grundfag er:

- 1) I faget kemi, at eleven bliver i stand til at opnå viden om kemiske grundbegreber så pågældende bliver i stand til at anvende faget som grundlag i den øvrige teoretiske undervisning under uddannelsen og i dagligdagen på fåreholderstedet.
- 2) I faget grønlandsk, at eleven opnår en færdighed i at lytte til, tale, læse og skrive sproget, så pågældende bliver i stand til at opfatte og udtrykke sig sikkert og varieret.
- 3) I faget regning, at eleven bliver i stand til på egen hånd og i samarbejde med andre at erkende, formulere og løse problemer af regnemæssig art inden for relevante områder omkring driften af et fåreholdersted. Eleven skal herigennem kunne bruge regning som et anvendeligt redskab i sin dagligdag og som grundlag for den øvrige teoretiske undervisning under uddannelsen.
- 4) I faget samfundsfag, at eleven opnår indsigt i samfunds- og erhvervsforhold i Grønland.
- 5) I faget førstehjælp, at eleven bliver i stand til at give førstehjælp ved ulykker opstået under arbejdet på fåreholderstedet, i hjemmet, i fritiden, i trafikken eller ved alvorlige sygdomstilfælde i en sådan grad, at tilskadekomne eller syge holdes i live, indtil de kommer under mere kvalificeret behandling. Eleven skal ligeledes gøres i stand til at hæmme læsioners invaliderende virkning, samt at foretage den endelige behandling af mindre skader, såfremt lægehjælp ikke er nødvendig.
- 6) I faget arbejdsfag og ergonomi, at give eleven en baggrundsviden om de sikkerheds- og

arbejdsmiljøforhold, der er på dennes arbejdsplads og sætter pågældende i stand til at gennemføre sine arbejdsfunktioner på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde, så skader og uheldige påvirkninger forebygges.

§ 11. Teoriundervisningen i håndværksfag omfatter ca. 175 lektioner, der som hovedregel fordeles på følgende måde:

1)	Motorlære	35 lektioner.
2)	Tømrerfag	20 lektioner.
3)	Tegningslære	15 lektioner.
4)	Værktøj slåere	10 lektioner.
5)	Bygningskonstruktion	10 lektioner.
6)	Maskinlære	50 lektioner.
7)	Ellære	15 lektioner.
8)	Malerlære	20 lektioner.

Stk. 2. Formålet med undervisningen i håndværksfag er, at

- 1) I faget motorlære, at eleven opnår viden om funktionsprincipper i diesel- og benzinmotorer, herunder til motorer i køretøjer, arbejdsredskaber og både.
- 2) I faget tømrerfag, at eleven får kendskab til de almindeligst anvendte principper og materialer ved nybygning og reparation.
- 3) I faget tegningslære, at eleven opnår viden om principper for læsning af især bygningstegninger.
- 4) I faget værktøjslære, at eleven opnår viden om behandling af og sikkerhedsforskrifter for almindeligt forekommende håndværktøj og maskiner.
- 5) I faget bygningskonstruktion, at eleven opnår viden om principper ved konstruktion og opførelse af større bygninger.
- 6) I faget malerlære, at eleven opnår viden om principper, metoder og materialer ved malerarbejde, især ved bygningsvedligeholdelse.
- 7) I faget maskinlære, at eleven opnår viden om maskiners driftsfunktioner, herunder gearudveksling, kædeog remtræk, kraftoverføring, kuglelejer, hydraulik og vedligeholdelse.
- 8) I faget ellære, at eleven opnår viden om grundliggende principper om elektricitet samt at kunne betjene lokal strømforsyning til et fåreholdersted.

§ 12. Undervisningen i praktiske fag under skoleopholdene omfatter ca. 1225 lektioner, der som hovedregel fordeles på følgende måde:

1)	Fodring	280 lektioner,
2)	Foderflytning	30 lektioner,
3)	Fåresamling	105 lektioner,
4)	Registrering og udvælgelse af dyr	55 lektioner.

5)	Bedækning	40 lektioner,
6)	Lægning	200 lektioner,
7)	Pasning af får og sygdomsforebyggelse	10 lektioner.
8)	Grøftning og vejarbejde	30 lektioner.
9)	Marketablering	80 lektioner.
10)	Markpleje	15 lektioner,
11)	Høst, tørring og hjemtagning	140 lektioner.
12)	Hegn	40 lektioner.
13)	Forsøgslære	30 lektioner,
14)	Havebrug	40 lektioner,
15)	Maskinlære	40 lektioner.
16)	Besøg i distriktet	65 lektioner.
17)	Behandling af fårets produkter	25 lektioner.

Stk. 2. Formålet med undervisningen i praktiske fag er at koble den teoretiske undervisning med det daglige arbejde, så eleven opøves i erhvervets arbejdsfunktioner og får en forståelse for anvendelse af de principper og metoder, der er gennemgået i den teoretiske uddannelse.

§ 13. Brancheudvalget kan, efter indstilling fra skolens leder, fritage elever fra dele af undervisningen efter § 7 til § 12, når særlige forhold taler derfor.

§ 14. Praktikopholdene, der kan være hos fåreholdere i Grønland, Island eller Norge, omfatter ca. 3620 lektioner.

Stk. 2. Formålet med praktikperioderne er, at eleven opøves i erhvervets arbejdsfunktioner, herunder blandt andet om husdyr- og markbrug, drifts- og økonomiforhold, samt at eleven gives fornemmelse for årsrytmen og livsformen på et fåreholdersted. Formålet er endvidere, at eleven opnår både praktiske færdigheder og viden inden for fåreholdererhvervet til efter endt uddannelse selvstændigt at kunne tilrettelægge og varetage de arbejdsopgaver erhvervet indebærer.

§ 15. Elever, der kommer fra et fåreholdersted, kan ikke tage praktikuddannelsen, eller dele heraf, på dette sted.

Stk. 2. Brancheudvalget kan, efter indstilling fra skolens leder, afkorte praktiktiden og fravige bestemmelsen i stk. 1, når særlige forhold taler derfor.

§ 16. Under det sidste år af uddannelsen vælger eleven et specialeområde til selvstændig fordybelse under vejledning af en lærer.

Stk. 2. Formålet med specialet er, at eleven selvstændigt skal kunne beskrive og vurdere resultatet af et praktisk orienteret projekt med relationer til fremtidigt arbejdsområde.

Stk. 3. Specialeområdet skal gå på tværs af de i § 7 til 9 og § 11 nævnte fag, men kan undtagelsesvist be-

grænses til kun ét fag.

Stk. 4. Specialeperioden afsluttes med en af eleven udarbejdet rapport.

§ 17. Eleverne har mødepligt til undervisningen, dog således, at det indgår som en del af uddannelsen, at eleven selv lærer at administrere sin tid, så arbejde og uddannelse passes på forsvarlig vis.

Stk. 2. Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Forskning kan fastsætte regler for mødepligten.

Kapitel 4.

Bedømmelse og eksaminer

§ 18. Under hele uddannelsen foretager skolen løbende en bedømmelse af den enkelte elevs udbytte af undervisningen og tilbyder studievejledning.

§ 19. Ved udgangen af det første års ophold på skolen afholdes to skriftlige eksaminer med udgangspunkt i henholdsvis husdyr- og markbrugsfågene.

Stk. 2. Eleven skal have opnået mindst karakteren 6 i gennemsnit ved disse eksaminer for at kunne fortsætte uddannelsen.

§ 20. Ved udgangen af det sidste skoleophold afholdes to skriftlige eksaminer med udgangspunkt i henholdsvis økonomi- og driftsplanlægningsfågene.

Stk. 2. Under et af skoleopholdene i det sidste år af uddannelsen afholdes endvidere en skriftlig eksamen i håndværksfagene.

§ 21. Inden afslutningen af sidste skoleophold afholdes mundtlig eksamen i det af eleven valgte og læreren godkendte specialeområde, jf. § 16.

Stk. 2. Eksamen tager udgangspunkt i en af eleven udarbejdet rapport og resultaterne af eventuelt praktisk arbejde.

§ 22. Ved eksamen benyttes 13-skalaen, jf. hjemmestyrets bestemmelser herom. Der gives én samlet karakter ved hver eksamen.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af håndværksfagene kan bestået/ikke bestået dog benyttes.

§ 23. For at bestå uddannelsen som færeholder skal eleven have opnået mindst karakteren 6 i specialet og et vægtet gennemsnit på mindst 5,5 ved de aflagte eksaminer.

Stk. 2. Det vægtede gennemsnit efter stk. 1 udregnes efter følgende vægtning af de enkelte fag:

- 1) Markbrugsfågene vægtes med 20 %.
- 2) Husdyrbrugsfagene vægtes med 20 %.
- 3) Økonomifågene vægtes med 30 %.
- 4) Driftsplanlægningsfagene vægtes med 30 %.

Stk. 3. Eksaminer efter §19, § 20 og § 21 bedømmes af læreren i faget og af en censor, som beskikkes af Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Forskning.

Stk.4. Ved uenighed om bedømmelsen benyttes gennemsnittet af de to karakterer, såfremt dette er et helt tal. Ligger gennemsnittet midt mellem to karakterer i karakterskalaen, forhøjes til det nærmeste hele tal, såfremt censor har givet den højeste karakter, medens der rundes ned til det nærmeste hele tal,

såfremt censor har givet den laveste karakter. Karakteren "13" og "0" gives dog kun såfremt lærer og censor er enige derom.

§ 24. Har en elev ikke gennemført eller bestået en eksamen, kan eleven genindstilles 2 gange til samme eksamen.

Stk.2. Brancheudvalget kan i ganske særlige tilfælde fravige stk. 1.

§ 25. Der gennemføres sygeeksamen for elever, der på grund af dokumenteret sygdom eller andet lovligt forfald, ikke har deltaget i den ordinære eksamen.

Stk. 2. Syge- og reeksamen afholdes senest i forbindelse med næste ordinære eksamen.

Kapitel 5.

Uddannelsesbevis

§ 26. Efter bestået eksamen udsteder skolen bevis for gennemført uddannelse til fåreholder. Beviset skal indeholde eksamenskaraktererne, jf. § 19 til § 21, angivelse af titel og karakter fra specialet, samt angivelse af de fag, der er gennemgået under uddannelsen.

Stk. 2. Endvidere kan skolen give en kortfattet udtalelse vedrørende elevens stabilitet, interesse og samarbejdsevner, med videre.

Kapitel 6.

Klage, forsøgsordninger og ikrafttrædelse

§ 27. Klager over skolens afgørelser efter denne bekendtgørelse vedrørende faglige forhold, kan indbringes for brancheudvalget inden 4 uger fra modtagelsen af afgørelsen.

Stk. 2. Klager over skolens afgørelser efter denne bekendtgørelse vedrørende andet end faglige forhold, kan indbringes for Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Forskning inden 4 uger fra modtagelsen af afgørelsen.

§ 28. Direktoratet for Kultur, Uddannelse og Forskning kan efter indstilling fra brancheudvalget tillade midlertidige afvigelser fra denne bekendtgørelse som led i forsøg eller udvikling af uddannelsen.

§ 29. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. september 1994 med virkning for elever, der starter på uddannelsen senere end den 1. august 1994.

Stk. 2. Samtidig ophæves hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 6 af 1. juni 1983 om fåreholderuddannelsen.

Marianne Jensen

/

Aqigssiaq Møller